امضاها علیه همتی به ۸۰ نفر رسید

استیضاح دغدغه مردم نیست

مجلس

دو هفته پس از بارگذاری درخواست استیضاح وزیر امور اقتصادی و دارایی در سامانه مجلس شورای اسلامی بالاخره اسامی نمایندگان امضا کننده این طرح در اختیار رسانه‌ها قرار گرفت. طرح استیضاح هم رسماً به هیأت رئیسه ارجاع شد. فهرست منتشر شده نشان می‌دهد استیضاحی که با امضای حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نماینده عضو جبهه پایداری کلید خورد و ابتدا گفته شد ۷۰ نفر آن را امضا کرده‌اند، پس از دو هفته صرفاً توانستند ۱۰ نماینده دیگر را با خود همراه کنند؛ اقدامی که به تصریح یکی از نمایندگان مخالف استیضاح، در بهترین شرایط نتیجه‌ای فراتر از یک خوشحالی حزبی در بر نخواهد داشت، در افکار عمومی جامعه هم مورد اقبال قرار نگرفت زیرا بر خلاف مسائلی همچون ناترازی‌ها و تورم و مانند اینها، حتی مسأله پیوستن یا نپیوستن به FATF موضوع بحث مردم در شبکه‌های مجازی قرار گرفت، اما کمتر کسی از مردم استیضاح وزیر اقتصاد را خبری قابل اعتنا دانست. انگار از نظر مردم کشور دچار مسائل مهم‌تر و فوری‌تر از استیضاحی است که شائبه سیاسی بودن آن پررنگ‌تر از همیشه است.

چنانکه در درون مجلس هم اقبال نداشتن اکثریت مجلس نسبت به این اقدام بیش از هر چیز محصول استدلال‌هایی بود که نشان می‌داد چنین استیضاح زودهنگامی تا چه حد با منطق وظیفه نظارتی مجلس در تضاد است. تا آنجا که رئیس مجلس در موضع‌گیری کم سابقه‌ای، برنامه یک جریان سیاسی درباره استیضاح وزرا را اقدامی خلاف منافع ملی ارزیابی و درباره نوسانات بازار ارز به عنوان مهم‌ترین مستمسک استیضاح کنندگان تصریح کرد: مسأله بی‌ثباتی در قیمت ارز غیرقابل حل نیست؛ اقداماتی مانند استیضاح در اوج بحران قیمت ارز، خطاست. در نهایت هم تلاش شد تا با برگزاری نشست‌های مشترک وزیران اقتصاد، نفت، نیرو و نمایندگان کمیسیون‌های مرتبط طرح توقعات مجلس و پاسخ دولتمردان در فضایی تعاملی پیش برود. در مورد استیضاح عبدالناصر همتی نیز اکثریت مجلس نه فقط استیضاح را حلال مسائل اقتصادی از جمله در بحث نوسانات ارزی و کنترل نرخ تورم نمی‌دانستند بلکه معتقد بودند این اقدام حتی در صورت رسیدن به نتیجه مورد نظر مخالفان همتی، نتیجه‌ای جز ایجاد بحران مدیریت و بدون متولی ماندن یکی از اصلی‌ترین نهادهای اقتصادی در پی ندارد. با این حال فهرست امضاهایی که به‌طور مشخص بیشترشان مربوط به نمایندگان منتسب به جبهه پایداری به عنوان جریان رقیب دولت است، نمی‌گذارد که ادعای پیگیری منافع و معیشت مردم و کشور در پی‌رنگ این استیضاح چندان وجه پررنگی داشته باشد. این نقدی است که در میان دیگر نمایندگان مجلس و حتی فعالان سیاسی بیرون از نهاد قانونگذاری به کرات مورد اشاره قرار گرفته است.

عکس: خانه ملت

> استیضاحی که با امضای حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نماینده عضو جبهه پایداری کلید خورد و ابتدا گفته شد ۷۰ نفر آن را امضا کرده‌اند، پس از دو هفته صرفاً توانستند ۱۰ نماینده دیگر را با خود همراه کنند

حاصل این استیضاح چیزی بیش از خوشحالی حزبی نیست

مصطفی پوردهقان، عضو کمیسیون صنایع از نمایندگانی است که انتقاد جدی به طرح استیضاح وزیر اقتصاد در این مقطع زمانی دارد. او اگر چه از حق نمایندگان برای به‌کارگیری این ابزار نظارتی دفاع کرد و معتقد بود هیأت رئیسه در تبعیت از آیین‌نامه ناچار خواهد بود که آن را اعلام وصول کند؛ اما به «ایران» گفت: «ملاحظه‌ای که درباره این استیضاح وجود دارد این است که یک کار سیاسی است و برداشتم این است حتماً از نهادهای بالادستی خارج از مجلس توصیه می‌شود که تشخیص مصلحت و خیر مردم در این نیست که الان شما بخواهید کار سیاسی انجام دهید». پوردهقان با بیان این اعتقاد که چنین سیاسی‌کاری‌هایی در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ ممکن و موجه بود و در حال حاضر که فشارهای اقتصادی خارجی تا این حد معیشت مردم را تحت تأثیر قرار داده اجازه نداریم با عینک سیاسی به مسأله نگاه کنیم و رویکردهای حزبی خودمان را دنبال کنیم، خطاب به این طیف از همکارانش در مجلس گفت: «برفرض که وزیر اقتصاد را استیضاح کردید و بر فرض محال که رأی آورد. این استیضاح چه تالی غیر از خوشحالی حزبی دارد؟ آیا قرار است دلار ارزان‌تر شود یا تورم کاهش پیدا کند؟ اولین اتفاقی که می‌افتد این است که رئیس‌جمهوری ۳ ماه وقت دارد که وزیر بگذارد مملکت را در ابتدای دولت معطل یک وزیری می‌گذارید. آن هم وزیری که مسئول تنظیم سیاستگذاری‌های مالی کشور است.» این نماینده مجلس در عین حال خطاب به اصرار کنندگان به استیضاح افزود: «اگر می‌خواهید مسأله ارز و تورم را پیگیری کنید، چرا پای رئیس بانک مرکزی را که هم حزبی خودتان است و از دولت قبل در این سمت مانده وسط نمی‌کشید؟ چون ایشان است که قانوناً سیاست‌های پولی و ارزی کشور در اختیارش قرار دارد. هر چند من حتی چنین اقدامی را هم به صلاح نمی‌دانم و توصیه نمی‌کنم.»

یادآوری یک توصیه راهبردی به نمایندگان ولایی

«پیروزی این دولت پیروزی نظام است.» پوردهقان در ادامه با یادآوری این جمله مقام معظم رهبری، گفت: «رهبر انقلاب چنین جمله‌ای را تاکنون برای هیچ دولتی به‌کار نبرده بودند. این خیلی حرف سنگینی بود و عمق نگاه استراتژیک رهبری به حمایت از دولت را نشان داد. آقای پزشکیان هم که از روز اول از وفاق گفت و وزرایی از همه جریان‌های سیاسی در کابینه‌اش به‌کار گرفت.» او با ابراز تعجب از رفتار سیاسی بعضی نمایندگان که به تنهایی ۲۰ سؤال از وزرای مختلف روی سایت مجلس بارگذاری کرده‌اند، افزود: «این چه فضایی است! مگر بیشتر از چهار ماه است که وزیر بر سر کار آمده! چه کارنامه‌ای از او می‌خواهید سراغ داشته باشید؟ بگذارید دست کم یک سال بگذرد و بر مبنای عملکرد یکساله بیاییم ارزیابی کنیم و نمره بدهیم. شاید آن زمان ما هم با شما همراهی کردیم.»

نتیجه استیضاح شرایط را بهتر نمی‌کند

مهرداد لاهوتی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه هم در عین احترام به استفاده همکارانش در استفاده از ابزارهای نظارتی، درباره این استیضاح زودهنگام، گفت: اگر می‌گویند برای مردم و بدون انگیزه سیاسی استیضاح را مطرح کرده‌اند هم باید بدانند حتی مردم هم استیضاح یک وزیر تنها ۴ ماه پس از رأی اعتماد گرفتن، برایشان منطقی نیست و این جفای توأمان به مجلس و دولت است. وی در عین حال خطاب به مُصران به استیضاح افزود: «دوستان فراموش نکرده‌اند که در شروع به‌کار این دولت اتفاقاتی در منطقه افتاد که نه فقط در ایران که در ابعاد بین‌المللی تبعات داشت. حالا با این شرایط فرض کنید استیضاح نتیجه داد. شما به عنوان نماینده مردم باید شرایط را بهتر کنید نه اینکه با انداختن وزیر شرایط را به سمت بدتر شدن جهت بدهید.»

نکته اما این است که استیضاح، آن هم وزیر اقتصاد که ارتباط کمتری با بازار ارز دارد تا رئیس کل بانک مرکزی، نه برای همکاران استیضاح کنندگان مسموع است، نه برای مردم امری پذیرفته و مورد توجه. بی‌توجهی مردم به یک اتفاق سیاسی که طبیعتاً می‌بایست بسیار مورد توجه باشد، خود تأیید دیگری است بر بی‌هنگام و بی‌مناسبت بودن این طرح. طرحی که به باور همه دلسوزان دردی از مردم دوا نخواهد کرد و چه بسا که مشکلات بازار را بیشتر هم بکند. دلیل بی‌اقبالی ایرانیان به این رفتار نمایندگان مجلس، همین است.

یادداشت ۱

منازعه سیاسی، نه صلاح مردم

سیدرحیم ابوالحسنی
استاد دانشگاه تهران

استیضاح، یکی از ابزارهای نمایندگان مجلس برای نظارت بر کار دولت و کنترل دستگاه اجرایی است. کنترل یعنی اینکه بررسی شود دستگاه اجرایی کشور چه کارهایی را براساس برنامه و قوانین مصوب، باید در موعد مقرر انجام می‌داد، اما نتوانست به آن عمل کند. بحث دوم در رابطه با مسأله نظارت و استیضاح دولت، «مردم»اند. یعنی باید مشخص شود موضوعی که مورد استیضاح مجلس است تا چه حد در فهرست مطالبات «مردم» قرار دارد. شرط نماینده مردم بودن این است که داوطلبان با یک رأی قابل توجه و در یک رقابت آزاد به بهارستان راه یابند. همچنین نمایندگان با حضور در جامعه، مطالبات، منافع و نظرات آنان را دریافت کرده و در یک جمع‌بندی نظرات مردم را پیگیری کنند. من نسبت به تحقق هر دو این موضوع یعنی انجام نظارت واقعی و دنبال کردن مطالبات مردم در استیضاح برخی وزرا تردید دارم. علاوه بر آن، معتقدم در متن منتشر شده از استیضاح باید مشخص باشد وزیر از کدام برنامه‌ها عدول کرده و آیا این برنامه‌ها در ۴ ماه قابل تحقق بوده‌اند؟ موضوعاتی مانند آلودگی هوا، کنترل تورم و رشد اقتصادی مسائلی نیستند که در ۳ تا ۴ ماه از سوی یک بخش از دستگاه اجرایی محقق شوند. این مسائل خاستگاه ساختاری دارند و فرد مدیر در این ساختار نقش فعال مایشاء ندارد. مسأله در مورد استیضاح، بررسی خاستگاه نمایندگان است. اینکه هر نماینده در حوزه انتخابیه خود چند درصد آرا را کسب کرده و میزان مشارکت در آن حوزه چگونه بوده است؛ عامل تعیین‌کننده‌ای در ارزیابی پشتوانه مردمی نظرات او است. این بررسی‌ها نشان می‌دهد در استیضاح، چه میزان رقابت‌های سیاسی دخیل است و چه میزان منافع و خواست مردم پیگیری می‌شود. استیضاح حق نمایندگان مجلس است؛ اما استیضاح آخرین مرحله از کنترل دولت است. یعنی بعد از سؤال و تذکر باید به استیضاح برسیم. مستقیم سراغ استیضاح رفتن، صرفاً یک منازعه سیاسی است نه پیگیری مطالبات مردمی. مثلاً وزیر اقتصاد در عرض چهار ماه چه کاری می‌تواند انجام دهد که نداده است؟ وزیر اگر کار جدی انجام دهد این کار حداقل دو سال بعد به نتیجه می‌رسد. هرچند یقیناً همین نگرش‌های سیاسی استیضاح‌کنندگان مانع او شده و اجازه نمی‌دهند تصمیمات مؤثر هم اجرایی شوند.

یادداشت ۲

کارویژه های نظارتی ابزار تسویه حساب سیاسی نشود

حسین کنعانی‌مقدم
فعال سیاسی اصولگرا

زمانی که کشور نیازمند یک جهش در حل مشکلات کشور است، مجلس از ابزارهای نظارتی خود برای کمک به قوه مجریه در راستای همین جهش مورد نیاز کشور استفاده می‌کند. اما اکنون که بحث استیضاح برخی وزرا از سوی طیفی از نمایندگان مطرح شده است، آن هم زمانی که هنوز شش ماه از استقرار دولت نگذشته و دولت در این مدت بیشتر درگیر مسائل مختلف و تکمیل تیم اجرایی کل دولت بوده است، خیلی زود است که تصمیم به استیضاح گرفته شود یا اینکه در همین مدت عملکرد دولت مورد قضاوت بنیادین قرار گیرد. اکنون مشکل کشور با استیضاح حل نمی‌شود و با این کار فقط صورت مسأله را پاک می‌کنیم. با جابه‌جایی یک یا چند وزیر نه‌تنها مشکلی حل نمی‌شود، بلکه امور مردم و حل مشکل معطل این جابه‌جایی‌ها خواهد شد و این روند قطعاً وضعیت دشوارتری را برای کشور و مردم رقم خواهد زد. مجلس باید قانونگذاری کند و در مرحله بعد با فشار آوردن برای اجرای قانون تلاش کند کشور از شرایط کنونی خارج شود. در این صورت است که جامعه برای حل مسائل خود از جمله مسائل اقتصادی، اطمینان خاطر کسب خواهد کرد. اما امروز با استیضاح وزرا آن هم در شرایط حساسی که جامعه با آن مواجه است، نه‌تنها مشکلی حل نخواهد شد بلکه اتفاقاً موانع جدیدی جلوی راه کشور ایجاد خواهد شد. از آن‌سو دولت هم باید تلاش کند اگر معاون یا وزیری عملکرد ضعیفی در ساختار اجرایی دارد، به جابه‌جایی اقدام کند و شرایط را به سمت بهبود سوق دهد. باید در نظر داشت که همه تغییرات مدیریتی باعث اصلاح امور و بهبود شرایط نخواهد شد. برخی مواقع اگر تغییرات در زمان خود انجام نشود، حتی می‌تواند موجب ضربه زدن به مسائل اجرایی کشور شود. بنابراین جناح‌های سیاسی باید تلاش کنند از ابزاری که قانون در اختیار آنها قرار داده است برای تسویه‌حساب‌های سیاسی یا فشار بر دولت در مسیر خواسته‌های خود اقدام نکنند. اگر ابزارهای نظارتی در مجلس به ابزار فشار تبدیل شوند، قاعدتاً کارایی خود را از دست می‌دهند و در آینده هم نمی‌توان مشکلات کشور را از این طریق حل کرد.

اعضای کابینه به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ دادند

تکاپوی دولت در حل مشکلات

دولت

صبح دیروز پس از پایان جلسه هیأت وزیران، اعضای دولت با حضور در حیاط ساختمان دولت به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ دادند. آنچه می‌خوانید گزارشی است از گفت‌وگوی اعضای کابینه با خبرنگاران در پاستور.

عکس: مرضیه سلیمانی/ایرنا

دبیری: استیضاحی اعلام وصول نشده

معاون امور مجلس رئیس‌جمهوری در واکنش به خبرهایی که درباره استیضاح وزیران مطرح می‌شود، استیضاح را حق نمایندگان مجلس و فرصتی برای پاسخگویی دانست، اما گفت که تاکنون هیچ استیضاحی اعلام وصول نشده است. شهرام دبیری در پاسخ به اینکه آیا دولت در این باره مذاکراتی با نمایندگان انجام داده، گفت: وارد تماس و ارتباط در این موضوع نشده‌ایم، اما وزرا به کمیسیون‌ها می‌روند و صحبت می‌کنند. وی اضافه کرد: تلاش می‌کنیم با توضیح دادن مسائل را شفاف و نظر نمایندگان را جلب کنیم. دبیری درباره موضع دولت درباره مصوبه عفاف و حجاب هم گفت: مقرر شده فعلاً آن را ابلاغ نکنند. وی درباره اعتراض برخی نمایندگان برای بررسی FATF، تصریح کرد: نمایندگان هم نظر خود را بیان می‌کنند ما هم نظر خودمان را . مجمع تشخیص مصلحت نظام است که باید تصمیم بگیرد. به صلاح جامعه است که لوایح تصویب شوند.

قائم پناه: امیدوار به تصویب FATF

FATF و موضع دولت نسبت به آن، پرسش خبرنگاران از معاون اجرایی رئیس‌جمهوری هم بود. محمدجعفر قائم پناه، با اشاره به اینکه برنامه ما برای تصویب این لوایح بیان استدلال‌های کارشناسانه است، گفت: در جلسات کارشناسی، وزیر اقتصاد و دیگر مدیران و کارشناسان توضیحات لازم را خواهند داد که امیدوارم اعضای محترم مجمع هم قانع شوند. قائم‌پناه تصریح کرد: با توجه به موافقت رهبر معظم انقلاب برای بررسی دوباره و کارشناسانه در مجمع، به تصویب آن امیدوار هستم. معاون اجرایی رئیس‌جمهوری گفت: پیوستن به FATF می‌تواند بخشی از مشکلات کشور را حل کند. امیدواریم پس از طرح نظرات کارشناسی وزیر اقتصاد و رئیس کل بانک مرکزی اعضای مجمع نسبت به تصویب آن قانع شوند.

مهاجرانی: مذاکره یا عدم مذاکره براساس اصول سه‌گانه

خبرنگاران از سخنگوی دولت درباره اعلام آمادگی رئیس‌جمهوری مبنی بر گفت‌وگو با امریکا و دولت ترامپ پرسیدند. فاطمه مهاجرانی گفت: اساساً مذاکره کردن یا مذاکره نکردن براساس اصول کلی نظام بررسی می‌شود. اگر بنا باشد مذاکره‌ای انجام شود یا صورت نگیرد، بر اساس سه گانه عزت، حکمت و مصلحتی است که رهبر معظم انقلاب آن را تعیین کردند. سخنگوی دولت ادامه داد: دولت حتماً در مسیر حفظ عزت و شرافت ایرانی و در راستای مصالح کشور و نظام حرکت خواهد کرد. وی درباره انتقاد تند یکی از نمایندگان نسبت به پیام حمایتی دولت ایران از مردم لس آنجلس، تصریح کرد: مراودات بین‌المللی در چهارچوب‌های تعیین شده تعریف می‌شوند و تناقضی در این زمینه وجود ندارد. وی با بیان اینکه تاکنون کمک‌هایی از سوی دولت برای مردم غزه و لبنان انجام شده، ادامه داد: تاکنون به مردم لس آنجلس کمکی نشده است. آنچه اعلام شد صرفاً آمادگی برای مهار آتش و کمک به آتش‌نشان‌ها بود.

کاظمی: طرحی برای بازماندگان از تحصیل

علیرضا کاظمی، وزیر آموزش و پرورش هم درباره برنامه این وزارتخانه برای دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل، گفت: این یکی از دغدغه‌های جدی ماست که در این راستا در حال تهیه سازوکارهایی هستیم تا یک نظام آموزشی منعطف طراحی کنیم. وی افزود: مدارس ویژه کودکان کار فعال هستند، اما باید روش‌های اقدامات اثربخش‌تری انجام دهیم که در دستور کار قرار دارد.

علی آبادی: شناسایی ماینرهای غیرمجاز

وزیر نیرو اعلام کرد: تعداد زیادی ماینر غیرمجاز شناسایی شد. عباس علی آبادی اظهارکرد: کشف این مقدار ناشی از سیاست تعیین پاداش برای گزارش دهندگان بود. وی از برنامه‌ریزی برای عبور بدون مشکل از تابستان سال آینده خبر داد و گفت: فعالیت‌های وزارت نفت در حال انجام است و ما هم کمک خواهیم کرد. اقدام‌های زیادی تدارک دیده شده که اگر اجرا شوند برای تابستان مشکل نخواهیم داشت.

ظفرقندی: تغییر قیمت دارو قطعی نشده

محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت درمان وآموزش پزشکی در واکنش به اخبار افزایش قیمت دارو تأکید کرد که هنوز تغییر قیمت قطعی نشده است. وی درباره برنامه دولت برای جبران افزایش قیمت ها، بیان کرد: تغییرات نرخ ارز باید در تکلیف بیمه‌ها دیده شود. هنوز تغییر قیمت قطعی نشده و بخش اصلی بودجه در مجلس تصویب نشده است اما مابه‌التفاوت باید در بودجه بیمه‌ها دیده شود.

صادق: تلاش برای تحویل ۵۰ هزار مسکن مهر

وزیر راه و شهرسازی گفت: از ۱۲ بهمن پروازها به اروپا دوباره آغاز خواهد شد. فرزانه صادق مالواجرد درباره تحویل واحدهای ساخته شده مسکن تا پایان سال‌جاری هم اظهارکرد: تلاش این است که در حوزه تحویل زمین براساس قانون جوانی جمعیت یا تکمیل ساختمان‌های در حال ساخت، خانه‌های تحویلی تا پایان سال را به ۵۰ هزار واحد برسانیم.

ناو اطلاعاتی «زاگرس» به ناوگان دریایی ارتش ملحق شد

چشم بیدار ایران در آب‌های دوردست

گزارش

علی عوض‌خواه
روزنامه‌نگار

روز گذشته طی آیینی در منطقه سوم نبوت نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در شهرستان کنارک استان سیستان و بلوچستان، اولین ناو اطلاعاتی ـ سیگنالی کشور با نام «زاگرس» به سازمان رزم نیروی دریایی ارتش ملحق شد. ناو «زاگرس» به همت جوانان ایرانی ساخته شد و در راستای امنیت دریایی نیازهای نیروی دریایی ارتش را در اشراف اطلاعات تأمین می‌کند. این آیین با حضور سرلشکر محمد باقری رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، سرلشکر سیدعبدالرحیم موسوی فرمانده کل ارتش، امیر سرتیپ عزیز نصیرزاده وزیر دفاع و امیر دریادار شهرام ایرانی فرمانده نیروی دریایی ارتش برگزار شد. مطابق اظهارنظرهای فرماندهان عالی رتبه نظامی، «زاگرس» قرار است با رصد اطلاعات دریایی، چشم بیدار و بینای ناوهای ایرانی در اقیانوس‌های هند، آرام و اطلس و هرآبراهی باشد که در آن حضور می‌یابد.

در سال‌های اخیر در کشور ما دریا و ظرفیت‌های آن به طور ویژه مورد توجه قرار گرفت. پیشگام توجه به اقتصاد و امنیت دریایی رهبر معظم انقلاب است. در یکی از این تأکیدات، رهبر معظم انقلاب در آبان ۱۴۰۲، با تأکید بر حضور مؤثر در ساحل، فراساحل، دریا و اقیانوس و بهره‌گیری از آن به‌عنوان یک پیشران و محور توسعه کشور به‌منظور احراز جایگاه شایسته منطقه‌ای و جهانی در بهره‌گیری از دریا، سیاست‌های کلی «توسعه دریامحور» را ابلاغ کردند. اما پیش از ابلاغ این سیاست‌ها بود که نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران نیز امنیت دریاپایه و گسترش حضور در آب‌های آزاد جهان با هدف تأمین امنیت حمل‌ونقل و ارتباطات دریایی را در دستورکار خود قرار داد.

حضور برای امنیت

ایران با داشتن ۵ هزار و ۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی که قریب به ۴۰ درصد مرزهای کشور را تشکیل می‌دهد، یک کشور دریایی به شمار می‌رود. همه سواحل ایران نیز بویژه سواحل جنوبی مکران به دلیل راه داشتن به آب‌های آزاد از اهمیت ژئواستراتژیک، ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک در مقیاس جهانی و منطقه‌ای برخوردارند.

از این نگاه نه فقط تبادلات و تجارت دریایی، بلکه حضور ایران در اقیانوس‌ها و آب‌های دوردست در راستای تأمین منافع ملی مورد پذیرش کشورهای مخالف نیست. این امر می‌تواند عاملی برای سنگ‌اندازی آنها در مسیر حمل‌ونقل دریایی ایران باشد. به عنوان یک مثال مؤسسه «متحد علیه ایران هسته‌ای» در قسمتی از توصیه‌نامه تفصیلی خود برای دولت جدید امریکا، تشکیل ائتلاف دریایی برای مقابله با ناوگان کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران را به ترامپ پیشنهاد داده است.

از همین رو حضور ناوگان دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در آب‌های دوردست و بین‌المللی، ضامن حفاظت از مرزهای دریایی و محیط پیرامونی و منافع ملی جمهوری اسلامی ایران در تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی خواهد بود؛ واقعیتی که نیروی دریایی راهبردی ارتش با درک صحیح آن، حضور در آب‌های دوردست را در دستور کار خود قرار داده است. در این رابطه ناوگروه ۸۶ این نیرو توانست مأموریت سفر به دور دنیا را با موفقیت به انجام برساند تا حضور توأم با اقتدار ایران در اقیانوس‌ها را به رخ بکشد. با این حال اشراف اطلاعاتی ایران در آب‌های آزاد در راستای حفاظت از منافع کشورمان در آب‌های دوردست، برای نیروی دریایی ارتش ضروری به نظر می‌رسد.

الحاق ناوشکن زاگرس به نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران/ عکس: آجا

چرا که اطلاعات، مبنای عمل و مبنای عملیات نیروهای دریایی، اعم از نظامی و غیرنظامی محسوب می‌شود. لازمه موفقیت هر اقدام، برخورداری از اطلاعات جامعی است که دست تصمیم گیرندگان را برای اتخاذ تصمیمات گوناگون باز می‌گذارد. در حوزه نظامی، زمانی درصد موفقیت عملیات آفندی یا پدافندی بالا می‌رود که فرماندهان از اطلاعات مناسبی در ارتباط با سوژه برخوردار باشند. اینکه نیروی دریایی ارتش به عنوان بازوی ایران در اقیانوس‌ها، بتواند از خطرات احتمالی مطلع شده و پیش از وقوع هر اتفاقی، اقدامات پیشگیرانه انجام دهد، نکته حائز اهمیتی است

«زاگرس» یک نمونه از آینده پژوهی

سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در آیین الحاق «زاگرس» به عنوان اولین ناو اطلاعاتی- سیگنالی ایران به نیروی دریایی، با اشاره به ضرورت حضور این ناو اطلاعاتی در اقیانوس‌ها، گفت: توجه نیروهای مسلح به حوادث آینده و آینده پژوهی نسبت به اتفاقات از مزیت‌هایی است که همواره باید ارتقا یافته و مورد توجه بیشتر قرار گیرد، طراحی و ساخت ناو اطلاعاتی جمهوری اسلامی ایران یکی از این نمونه‌هاست. طبق گفته‌های سرلشکر باقری، با توجه به اینکه قرار است نیروی دریایی در دریای عمان، اقیانوس هند، منطقه غرب آسیا و همچنین در کل دریاها و اقیانوس‌های جهان به اجرای مأموریت امنیت دریاها بپردازد، نیازمند چنین توانمندی ارزشمند اطلاعاتی بود که جای آن در ناوگان کشورمان خالی بود. رئیس ستادکل نیروهای مسلح به این نکته هم اشاره کرد که با حضور راهبردی نیروی دریایی ارتش در اقیانوس‌ها، کشورمان و دریاهای ما در حدی از آرامش و امنیت هستند که هیچ مانعی برای سرمایه‌گذاری و توجه به این نعمت خدادادی وجود ندارد.

چشم بیدار ایران

در ارتباط با اهمیت و لزوم حضور یک ناو اطلاعاتی در آب‌های آزاد، اشاره به اظهارات فرمانده نیروی دریایی ارتش کافی است. امیر شهرام ایرانی از ناو اطلاعاتی «زاگرس» با عنوان «چشم بیدار نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در عمق دریاها و اقیانوس‌ها» یاد کرد و با تأکید بر اینکه ناو زاگرس گنجینه بسیار ارزشمندی برای نیروهای مسلح است، گفت: «ما این نیازمندی را به دلیل تسلط و اشراف اطلاعاتی در راستای تأمین امنیت پایدار دریایی در منطقه اقیانوس‌های هند، آرام و اطلس و همه آبراه‌ها دنبال و امروز به آن دست پیدا کردیم.»